

MARCZIUS TIZENÖTÖDIKE.

Szombat

38. szám.

Pest, június 2-kán 1849.

E lap megjelenik minden este, vasárnapot kivéve. Előfizetés mai naptól december végeig Budapesten házhozhordással 5 fr., vidékre postán borítékban 6 fr. p. p. Hónapos előfizetés csak helyben, s a hónap első napjától kezdve fogadtatik el. Előfizethetni helyben a kiadóhivatalban (Országúton, Kunevalderház) és minden postahivatalnál. Hirdetések egy háromszor hasábozott sorért, vagy ennek helyéért 2 kr. pp. — Egyes szám 3 kr. pp.

Még valami az osztrák ember-ségről.

Beszéljünk hát még többet is arról, a mi nincs. A szent írásban mondatik: ha a kiűzött ördög visszatér, tizszer gonoszabb lesz, mint volt.

Egészen reánk alkalmazható, csak hogy az ördög helyett osztrákot kell értenünk.

Ujabb hírek szerint az osztrák erő Nyitraig nyomult, be akarván keríteni ott álló kis erőnket, de ennek parancsnoka Horváth alezredes minden veszteség nélkül Verebélyre vonult.

Asóta nagy erő ment hazánk e részére, azt kítisztítani, de mit miveltek ott az osztrákok?

Remekeltek az embertelenségben, ők, kik ebben már oly nagyszerűeknek mutatkoztak, most önmagukat multak fölül.

Biztos hírek szerint minden eddigi zsvánkodásuk semmi a mostanihoz képest.

Nem csak hogy requirálnak és rabolnak, s az el nem vihetőt összerombolják;

Nem csak hogy kegyetlenkednek minden ember ellen;

Nemcsak hogy fogságba hurczolnak mindenkit, ki legkisebb gyanut ébreszte:

De megveretések által nevelt dühük iszonyúságában határt nem ismerve, elkövetik azt, mit századunkban elkövethetlennek hittünk.

Az osztrák császár katonái előtt többé nem szent a női becsület.

Az osztrák császár pusztává akarja tenni a hazát, mert sírok felett uralkodni könnyű s hozzá méltó.

Többé nem cs. k. biztosok által ujonczoztat, hanem hol seregei föltarták atyáskodó kormányát, minden különbség nélkül hurczoltatja katonákul a szolgálatra alkalmas férfiakat, házas és nőtlemekeket.

Sőt a pusztítás egy új, eddig hallatlan nemére vetemedtek gyalázatos bérenczei.

Lekaszálják a zöld vetéseket!

Lekaszálják, hogy kit meg nem öltek s el nem hurczoltak, éhen haljon, de ezzel azt fejezik ki, hogy maguk már itt nem leendenek, midőn azon vetések megérnek.

Magyarok! nem utáltatok még eléggé a zsarnokot és szoldos hadát? Im ő szavaknál hatalmasban tettek által maga szólít fel, hogy gyűlöljétek őt inkább, mint a pokol leggonoszabb ördögét.

Hogy elkövessetek mindent ezen ellenség lefontására, melly isten s emberi törvényből mindig gunyt úze.

Igen, kövessünk el mindent, hozzunk bármely áldozatot, készítsünk minden eszközt, hogy rajtuk nyert diadalmaid folytathassa vitéz hadseregünk.

Magyarok! hazánk, szabadságunk s nemzeti-

ségünket már régen véltük veszélyeztetve lenni, s ez minden hazafit elég volt harcra káni, de ha volt, kiben e szent nevek lángra nem lobbanták a vért, gondolja meg, hogy népfajkülönbség nélkül, — mert hiszen most a tótokon kegyetlenkednek a császáriak — vagyona, élete, neje és leányai becsülete forog kérdésben, s ha méltó az embernévre, kész lesz a legelszántabb harcra.

Harcz tehát, míg semmivé lesz téve a zsarnok ereje!

D.

Győr, majus 30-kán 1849.

Egy tekintet a szabadsági kereszties fölkelésre. —

Az orosz beütés esetére kiadott kormányrendelet előzőlegesen intézetbe vevén mindazon eszközöket, mellyek által erkölcsileg a népet minél hatalmasb erőbeni összesereglésre birni lehet, valóban jeles, szívet lelket rázó, s kell, hogy szózatára még a halottak is fölkeljenek. De meglevén antecedense, consequense egy egészben hiányzik, mert ama népelemek hadias létesítése iránt semmit nem foglal magában. — Vártam, hogy illynemű rendelet később érkezend, vagy a nemzetgyűlés épen népfölkelési törvényt fog alkotni. Miután azonban mindez még eddig nem történt, én, a népnek a mostani conjuncturák közt aligha és többször igénybe nem veendő fölkelésében táplált reményem tájékozásául, és hogy szinte másokat is figyelmeztessenek, már idején látom ama tekintetbeli nézeteimmel szerényen előjárulni.

Én hiszem, hogy a kormány e részbeni sok tapasztalataink után meggyőződött arról, hogy olly fölkelő tömegek, mellyeket csupán a pillanatnyi föllekésedésnek erkölcsi ereje által katonailag systematisált, s hadtanilag működő seregek ellenében sikerrel nem használhatók; mivel az ellenséges ágyu- vagy puskatüzre, kivált ha az áldozatok sűrűbben hullanak el, megzavarodván, a rendszerű fejlődések, bontakozások- és összeigazodásokbani gyakorlatlanságuk miatt összebomlanak vagy szétfoszlanak s mint illyenek már védelmüket ösztönszerűleg a futásban keresik.

Azért is, hogy a népfölkelés katonaelenség ellenében annyiszor a mennyiszor sikerrel használathassék, szükséges, miszerint:

1. A fölkelésre alkalmas egyén, mint illyen, összeírásba jöjön, s az összeírás kivétel nélkül kötelezzen.

Hogy ennek minél rövidebb idő alatt és így minél több bizottmányok által kell véghezvitetni, magában értetik, a visszaélések, kijátszások ellen azon ellenőrködési jog biztosítván, mellyel min-

den összeírtnak felruháztni kell. Az alkalmaság fölött vagy megfordítva a bíróság a bizottmányé. Főlebb hivatkozhatnak az összeírtnak egyenként vagy többen magukért vagy mások ellen.

2. Az összeirt fölkelési nép létszámba hozatik, lovasságra, gyalogságra, századokba, zászlóaljakra osztatik, és ezen elosztások aránya szerint a vidéknek helyszini, népességi vagy más egyéb tekinteteihez képest nagyobb hadtestekbe is rendszerítettik, mellyek mint illyenek a veszélynek pillanatában rögön renddel egybevonhatók, eltáborozhatók és csatasorokba felállithatók lennének.

3. Az ekkint alakított fölkelési hadtestek élére a rendes hadseregből tapasztalt és vezérlésre alkalmas egyének rendelendők.

4. A századok létszáma 250-nél, a zászlóaljaké pedig 6 századnál nagyobb nem lehet, *) minthogy különben a betanítás, a soroknak átnézése, figyelmeztetés, mozgások stb. fölöttébb megnehezítetténe, s úgy szólván, a tömegek mintegy lelketlen és így olly negatívus testekké teténe, mellyeket saját erejük dagálya, kellene, hogy elzsibbasztson.

5. Minden zászlóaljhoz a rendes katonaságból, vagy a munkálatlanul otthon veszteglő nyugalmazott tisztek legiójából legalább egy értelmes s a katonai gyakorlatokban minden esetre tökéletesen jártas tanító adatik, ki annak az alább megírva rendelkezése alá hagyott órák közt minél előbbi beoktatásában munkáljon.

Ez ugy eszközölhető leggyorsabban, ha a tanító először is a vidéki kormánybiztosok által előre kinevezett tiszteket, s még néhány értelmesb, fogékonyabb, hajlékonyabb egyéneket szabályosan beoktatván, ezek azután a tizedeket, századokat — mindig azonban a tanító fölügyelete alatt — folyvásti összefüggésben taníthatják, s rövid időn meglehetősen kiképezhetik. Így a betanításra nézve a tanítók kevés számától származó azon nehézségek is elhárulnak, mellyeket azon körülmény idéz elő, hogy nemcsak z. aljak, sőt századok is gyakran több helységekben telnek ki.

6. Mint főnebb érintetett, a tiszteknak az e tárgyban tényező tekintetek — minők: népszerűség, ügyszeretet, értelmesség, bátorság stb. — tapintatos szemügyre vételével a kormány által kell kineveztetni. A tiszteknak maga a nép általi megválasztása olly meghasonlásokat, rosz természetű vetélkedéseket szülné, mellyeket a fölkelésnek rövid ideje ki nem simo-

*) Nem ugy, mint a nemzetiség létesítésénél, hol megtörtént, hogy egy századba 800 egyén is beosztott.

gathatván, a néphatalomnak, csaknem egyedül az osztatlan egységben nyilatkozó ereje, tetemesen lehangoltatnék, meggyengítenék. Ennek kikerüléséért nem kevésbé szükséges:

7. Hogy a nép közül nevezett tisztek, rangtekintet nélkül, legfőleg kettős zsolddal láttassanak el.

Mindent gondosan kell ugyanis távoztatni, a mi a társadalmi egyenlőség magasabb eszméjéhez különben is eredeti hajlammal bír, s az ok nélküli megjavalmaztatásokat nem örömeztető népek kedélyét lázongásba hozná.

Az, hogy a hazától egyenlő szolgálatokért egyenlő díjazást hűz minden polgár, nagyon teteszik a népnek, és lenyomatja némileg azon ambíciós kedélyt, melly lelkében a tisztségre jelöltek irányában, pusztán ezen kiemelésnél fogva már, (ha mindjárt ő volna is a kiemelő) némi nemével a gyűlöletnek, s a saját maga irányában pedig némi nemével a nagyra-vágyásnak fölbredni szokott.

Mert minden áron olly hangulattal kell a népet elárasztani, hogy az békés tűzhelyét, mellynek küszöbén a nagyra-vágyás öröge soha be nem kö-zöntött, minél nagyobb önzetlenséggel s igaztalanabb lélekkel hagyja el; fanatizáltatván csupán a veszélynek nagyságával, melly családjának, szabadságainak és nemzetiségének létele fölött áll: tozik. Azért is minden olly intézkedés elvétét elvált a népnél, vagy a zsongójában ezzel rokon nemzetörségnél, melly katonai ambícióra nyit út.

Például szolgáljanak a mozgó nemzetörségek, mellyek a rendezettebb katonai institúciónak színevel bírtak s valóban tagadhatlan, hogy a hazának nagy szolgálatokat tettek; jelesül: a sorkatonaságot szellemileg átalakították: a pákozdi és schwehát-i csatáknak alkotó és lényeges részesei voltak; Mansfeldnél s több helyeken az ellent szuronyakkal is megmérték és visszavetették; Hidás-Németinél az égő hídra rohantak; az ellenség golyói közt elotlottak; Perczel hadjíratainak emlékezetes hírt, dicsőséget szereztek; a tüzet pedig gyakran jobban kitarították, mint a rendes katonák; és mégis, midőn a harezi sanyar-, vitézség- és gyakorlottságban teljesen megedzettek, szóval kiképzett bajnokok lennének már, azért, mivel a velük egyértékű vagy nem ritkán relative egyénileg még kisebb becű honvédek is ott, a hol az ő jutalmaztatásuk egyedül az öntudatra volt szorítva, a tisztségek fokozatán maguk mellett sebesen előrehaladni látták: lassankint lehangolódni kezdtek s később vagy a haza vergődési, vagy a honvéd z. aljakhózi átmeneteli vágy lelkesedésüket, kitarításukat annyira megcsökkentette, s innen a katonai ambíció saját kebelükben is egymás ellenében olly ellenségeskedéssé, pártorkodássá fajult, hogy a nép által választott, s ismét a népre szoruló tiszteknek a fegyelmet föntartani többé nem lehetett; és így kellett eloszlan olyan zászlóaljoknak, mellyek egy római tábornak is díszére, dicsőségére váltak volna, mint ilyenek honv. zászlóaljjá egészen nagyon kevesen alkulván át. —

Már régen tudva van, hogy a magyarnak egyik nagy hibája az, hogy mind vezér akarna

lenni. Ezen gyönggével épen ott, hol megsértett hiusága a legveszélyesben hathat vissza, nagyon szőrmentében kell bánni.

A népfölkelés léteztése érdekében szükséges:

8. Hogy a hadi állapot az egész hazára kimondassék; hogy minden polgár, még a nők is honvédelmi tekintetben hadi törvények, az összeírt fölkelési nép pedig a legszigorúbb hadi és katonai fegyelem alá is vettessék.

9. Hogy a napnak munkaórái meghatározottasának, reggel 2 óra és este 2 óra a katonai gyakorlatokra tüzetvén ki, mellyekre a ki meg nem jelenik, vagy napszamosát, vagy eselédjét megjelenni nem engedi, eltartóztatja: a lehető legszigorúbban büntetessék.

10. A főnebbi pont alatti rendelet szükségelné azt, hogy ha nagyobb városokba, vagy ezeknek határaiba a környéki helységekből napszamosok jönnének, ezek katonai előjárójuk elbocsátó levelét elmutatni, magukat a városi fölkelők közé ideiglenesen besoroztatni, s majdan századjaikhoz kívánt visszasoroztatásuk esetére arról, hogy a gyakorlati órákon szorgalmasan megjelentek, a legszigorúbb büntetés terhe alatt bizonyítványt vinni tartozzanak.

A kormány által kimondottakon kívül ezen főbb tételek lennének, mellyeknek rögtöni alkalmazásba vételével nézetem szerint a népet sikeres fölkelésre előkészíteni lehetne.

A népnek bármely nagy száma és bármely föllángoló lelkesedése is magában nem elég arra, hogy vele katoná-ellenségnek ellentállani lehessen. Be kell tehát ha csak némileg is oktatni a hadi be- és összeigazodások, mozgások és irányváltozatok legegyszerűbb elemeibe, hogy kellő renddel fölláttani, erejét kifejteni, vagy védelmi tömegekbe alakítani sat. lehessen; hogy a népnek egy rettenetes számban imponáló sorait megmutathassuk, fölvezethessük ott ahol kell, s visszavezethessük zavarodás nélkül, onnan ahol nem szükséges.

A nép, a magyar, kiállja a legnagyobb tüzet, fogadom, csak átnézhető sorokban az ő bátrabbjainak biztató, vigasztaló fölügyelete alatt lehessen, kik nevével szólítsák, s a megszokott vezényszavakon kiigazgatván, rendbe hozván, lelkének jelenlétét örökös éberségben tartásák. És meg nem szalad a magyar fogadom, csak vezérei legyenek, kiknek tapasztaltságában s becsületességében, hogy jégre nem viszik, (mint Kassánál gr. Török és még nehány gazember) megbizhasson.

Organisálni kell tehát a népfölkelést tüstént és előre is tanítani a népet, mert még van idő, de majd nem lesz.

Karssa Endre,
honvédhadnagy.

Még egy orosz historia.

Magán hírek szerint Bécsben a kormány igen furcsa jelentést adott ki. Tartalma röviden ez:

Miután az orosz hadak visszavonulása felől jött hírek a közönséget aggasztják, a kormány megnyugtatóul nyilvánítja, hogy az oroszok csak azért vonultak vissza, mivel hadaikat Magyarországnak élmezőnyök nem lehetne. Most tehát haza

mentek élelemért, hogy ezzel ellátva és 200,000 szaporodva jöjjenek vissza.

Kár volna, ha ezen historia igaz nem lenne. Olly óriásilag mulatságos.

Szinte képzeljük, milly iszonyuan aggódtak a derék bécsiek, muszka jó barátai eltakarodását hallván, és hisszük, még pedig erősen, mennyire megnyugtatót őket a cs. placatban előadott igen alapos ok.

Furcsánál furcsább dolog, hogy egy sereg hazájába térjen vissza élelem hozni: mintha azt — ha különben lehetséges — utána küldeni nem lehetne. Aztán 200,000 ember, melly magával hordja élelemszerit, szeretnők tudni, hány szekér kell hozzá. Ezek számához képest Windischgrätz roppant pogyászata csak a zugligetbe kocsizó társaság volna.

Az osztrák kormány valóban hasonlít Shakespearhez, az általa készített tragoediába ő is vig jeleneteket kezd szöni. Hinnünk kell, hogy e jelentés faragásával Saphir volt megbizva.

D.

Petkó János urnak

a Boeckai-huszár zászlóaljtól leköszönt századosnak.

Tisztelt barátom!

Debreczenben volt találkozásunk alkalmával az általam magán uton is fegyveres erőnk lehető szaporítása tárgyában barátságosan értekezvén, kegyed hazafiságos hajlamánál fogva a beállásra nyilatkozván, ezen alakulandó zászlóaljnak felszerelésére még 3000 frt is ajánlani szives volt.

El nem mulaszthatom tehát kegyedet a honnak bemutatni és egyszersmind tudtára adni, hogy én e tekintetben a hadügyministernél — Görgel urnál — a szükséges lépést eleve megtévém, önnek ezen hazafias ajánlatait ott meg nem éríteni, haza elleni bűnnek tartottam volna.

Ajánlatomnak nem hiusulása esetében hazafiui köteletségemnek ismerendem, önt azonnal tudósítani és egyszersmind a haza nevében hazafias ajánlatainak beváltására megkérni.

Addig is isten önnel és az ég áldását kívánja
Szere dy.

Fegyveres erőnk minden módon lehető szaporítása, a jelen pillanatokban első polgári kötelesegtünk.

A hazának emez első vészes perczeiben az első egyike valék, ki hazám védelmére Bécsben, annyi küzdelmek daczára, nem megvetendő fegyveres karokat gyűjték.

A jelen körülményektől felhiva érzem magamat, e téren ismét működésre, e hazának ismét bár csekélyben, de szolgálatára lenni.

A rendes ujonczozás mellett czélszerűnek gondolám, magán uton is fegyveres erőnk szaporítani. Mert láttuk már a magán uton alakult vadász zászlóaljak hasznos eredményét.

Természetes, hogy hazánkban sok ifjúkorban bevándorlott egyén találtaik, kik az ujonczás alul vagy kicsusznak, vagy oda nem is tartoznak.

De még számosan, a kikre a sors nem jön s így elmaradnak. Magán uton mind ezek megnyerve lennének és számos, ollykor csekély

okok, miatt leköszönt tisztéknek a szolgálatba-állásra alkalom nyujtatnék.

Mind Ezeket meggondolva, a hadügyminister urnak beadom ebbeli ajánlatomat.

Ajánlatom mellé zárt felszerelési minta olcsósága és eredeti magyar harczias típusánál fogva elfogadható volna — annál is inkább, mint-hogy az alakulandó zászlóaljok vagy rendes gyalog, vagy lovas vadászok lennének, négy rendes szolgálati évre.

Hazánk rónait tekintve, a lovas vadászokat elfogadhatóknak gondolnám, mert ezek czélszerűségét a francziák is bizonyítják az által, hogy ezek száma nálunk mintegy 20,000-re megy.

Ha tehát a t. minister ezen hazafias ajánlatomat elfogadja, új alkalom nyiland minden eddigi a haza védelmétől bár mi okok miatt elmaradt hazafinak e lobogó alá sietni.

Az alakítást azonnal Pesten megkezdendém, de a Bakony hős magyarjaiból, mint a lövésben jártas és jó hazafiakból, forrón ohajtanám létesíteni.

De egyszersmind az egész magyar hon fiait részvétre, a haza szent ügyének közmunkálataira felszólítandom.

Legyen azon a hazának örök átka, a nemzetnek örökös gunya, ki most a közös anyánk szívébe irányzott véres tört önnön szívében felfogni gyáva volna.

Amik tehát e vállalatban a haza szent harczában babért aratni ohajtanak, és ezen vállalatban nekem segédkezet nyujtani hazafiai kötelességül elismerik, előlegesen és azonnal tudósítsanak Pesten poste restante bérmentesen, hogy annak idejében rögtön a dologhoz foghassak, mert minden egy tételességekben eltűnő percz éveket sodorhat el a nemzet életéből.

Szeredy.

Ó-Buda június 2. 1849.

Ó-Budán tartatnak a Budavárban elfogott osztrák katonatisztek.

Elfogott tiszték, s kivált olyanok, kik nem csak vitéz és népjos harczban küzdének fegyveres ellenséggel, hanem békés polgárookra és lakókra lőttek baromi dühökben, tehát bizonyosan elzárva vagy legalább becsületes de szigorú őrzet alatt.

Koránsem, ők szinte szabadoknak tekinthetők, legalább így járnak város szerzte, sőt némely-lyek károsan is akarják őket látni.

De hát mivel az osztrák tiszték magukat mindig művelt és becsületért élő s haló embereknek hirdetik, ezek is bizonyosan meg tudják becsülni a magyar nemzet tulságos nagylelkűségét, és szerényen viselik magukat, nehogy hálátlanok legyenek.

Ismét koránsem. E tiszték viselete példátlanul szemtelen. Valóban úgy látszik, Welden a salak salakját hagyta őrizetül Buda várában, s ha valami, ezek viselete volna képes saját nagylelkűségünket megutáltatni enmagunkkal.

Ezen urak nem csak le nem tevék a megszkott hetvenkedést, nem csak illetlenül viselik magukat magánosok iránt, de nyilvánosan fenyegetőznek, s gyalázzák nemzetünk és hadainkat.

Illyenek nagy részt az osztrák szellemben nevelt katonatisztek.

De lássuk különösen is, milly egyes jó madarak vannak köztük.

Van ott valami Stojkovics nevű hadnagyocskák, ki midőn Pest és Buda löveték, őrdjögve ordított a karózatban: magyar kutyák, hogy tetszenek ezen golyók?

Van ottan egy kapitány, kire egy a várban az egész ostrom alatt fogva volt falusi iskolamester reá ismert. Ez polgárilag öltözve a bástyákról csupa mulatságból dupla puskával lödözött le a vár alatt látható lakosokra, s köztük nők s gyermekekre is. Ugyanezt több derék bajtársai is tevék, mi által azon hiedelem idézteték elő, hogy a várbeli lakók is harcolnak ellenünk.

Illyen emberekből állanak nagy részt az ó-budai foglyok, s mégis olly emberi bánásmódban részesültek.

Leirtuk, hogy köszönik meg e bánást, s mégis folytonosan részesülnek benne.

Mi ugyan nem csodálkozunk piszkolódásai-ikon, mert gyakran láttuk, hogy kutyából nem lesz szalona, s meg is tudók vetni azokat, mert kutyaugatás nem hallik mennyországba, de mégis szükség volna szájukra verni, különben nagyobb baj lesz.

Nem rég tapasztaltuk, hogy az ó-budai és újvidéki nép kissé tüzes, miutba még creikben pezsgene valami az ősi spanyol és római vérből. Ők, kik a schwarzgelbeket mindig különösen gyűlölték, megsokalták már a dolgot, s meglehet, hogy nem sokára titlegre kerül a dolog s néhány osztrák tiszték betörik a tetejét, mellynek hasznát venni ugy sem igen tudják.

Mi ugyan a világért sem mondjuk, hogy szeretnők, ha ez megtörténne, de ha megtörténik, bizon nem fogjuk sajnálni.

Azért uraim! határt a nagylelkűségnek olyanok ellenében, kik azt meg nem érdemlik.

Acincquum.

Kolozsvár majus 22-én.

Az elméket egyedül az oroszok félhető beütése foglalkodtatja. Láthatni hosszúnál hosszabb orrokat csüggeni, kik a hirhedt mumusokat már a határokon innen vélik lenni. Pedig dehogy... Nem oda Buda. A széacelyek ezrenként állnak a szorosoknál, a vöröstoronyi, dömöstörösvári, ojtózi szorosok ollyak, hogy csak a madár röpülhet át; hogyan jöhetne be a medve? a besztreczet-heczai szorosnál pedig Tóth Ágoston áll több ezernyi fegyverrel. Szébenben nagy mennyiségben készül a löpor a két nagyszerű Puchnerféle gyárban; ágyukról gondoskodik Gábor Áron Kézdi-Vásárhelyt rögtönzött őntödében: a megyék és székek vetélkedve állítják ki az ujonczokat; Czech főhadiparancsárunk teljesen bírja a hadsereg bizalmát: — s így jöjön, minek jöni kell. Csak mi hamar végezhetnénk Gyulafehérvárral és Dévával, melly fészkekbe szorultak az osztrák véredek; ott kemény Farkas, itt Forró, ezredesek állanak csapatjaikkal; mondom, bár kitűzhetnők a tricolorot e sziklaormokra, ugy hiszszük, a még folyvást forrongó oláh-lázadásnak is fejét törendjük egyuttal. Az oláhokról csak any-

nyit irok, miszerint szemtelen vakmerőségük anynyira ment, hogy a mult napokban a fővárosához közel eső havasokon lehetett látni a leleszállani akaró oláh tábournak őrtüzeit. Borbádon majd hogy meg nem gyült baja őrségünknek: mintegy 300 fegyveres és tömérdek felkelt nép rontott néhány századnyi helyőrségünkre, hogy keresztültörvén a magyar cordonon, magának utat nyisson Fehérvárba. Talán 200-nál több hagyta ott a fogát az oláhok közül, közülünk egy sándorgyalog esett el; sikerült azonban mégis az oláhságnak sorainkon keresztül rontani és Fehérvár sánczai alá vonulni. Am de vesztükre. Az osztrák várparancsnok rúttul megcsalván méltó waffenbrüderjeit, meg nem nyitotta a várkapukat a hivatlan consumensek előtt, s így aligha menckszik meg egy is az annyiszor érdemlett jutalomtól. —

Szerkesztő ur, Roth Lajos István a muzsnai szász pap, a szász lázadás egyik főczinkosa, az oroszok barátja, az unio esküdt ellene, a dynastia alávaló bérencze, valahára megkapta a golyót. Ezen Roth az, ki 1844-ben annyi württembergi családot tön tönkre; behíván azokat a magyar nemzetiség rovására a szász földekre, de a megcsalott családok átka fogott rajta! Ó az, ki a mult decemperi napokban erőszakosan ujonczozott a gyilkosok számára; ó az, ki a magyar földesurak oláiból elrabolta a lovakat a császár számára, azon ürtüg alatt, nehogy más elrabolja; és hogy nemzetünk elleni bűneinek legirtózatobikát emlitem meg, ó az, ki 13, mond, tizenhárom magyar falut a magyar székektől elszakasztván, Medgyes és Segesvár szász városok területeibe tetteleg bekebelezett! Ennél Fábry sem tön többet!

(Szeg. Hirl.)

FELHÍVÁS.

Azon egyének, kik kedvet és képességet éreznek magukban, mint élelmezési tiszték, mint az irodai, mint pedig az élelmezési szakban az álladalomnak állandóan, vagy csupán egy időre szolgálatukat ajánlani, az eddigi szolgálatukról bizonyítványokkal ellátva, ezen felhívás közzététele után legfőlebb hat nap eltelte után magukat a komáromi vár intendánturájánál személyesen jelentsék.

Az élelmezési számvevőtiszték közé való felvételre szükséges feltételek: a magyar és német nyelvnek s a számadás tudományának tökéletes tudása, exactoratusi vagy könyvvívői hivatalban levők, továbbá kik az ezelőtti időkben élelmezési raktáraknál mint segéd-alkalmaztatván, a katonai élelmezés kezeléséről maguknak ismeretet szerzetek, kik kamarai, vagy egyéb gazdasági hivataloknál alkalmazták, végre, kik a kereskedelmi könyvvitelt tökéletesen magukévé tették, a többiek felett elsőbbséggel bírandnak.

A kezelés személyzetéhez leginkább sütők, kádárok, molnárok, továbbá mészárosok, hentesek, szatócsok, sajtosok, s fűszerekerskedéshez értők fognak felvétetni.

A német írás és olvasás, továbbá a számadás tudása a felvételre elkerülhetlenül szükséges, fel-

tételeknek fognak tekinteni, de az egyszeres-
mind magyarul is tudók a többiek felett elsőbbséget nyerendnek.

Kelt Rév-Komáromban, majus 22. 1849.

a komáromi vár intendaturájától
Guyon s. k. tábornok.

Pest, junius 2. 1849.

A nemzeti színházban nem illik, de nem is szabad szivarozni. Mindamellott nem egy polgártárs megy be füstölő szájjal, és elveti égő szivarát oda bent, földszint és karzaton. — Mult januar 6-án kezdte ezt meg egy brutális horvát tiszt, kit midőn az illetlenségre figyelmeztetett a rendőr, egész pofával büföge: das is ja ká Burgtheater. Igenis, ez nem Burgtheater, ez nemzeti színház. Tiszteljétek azt, a mi nemzeti. Azért még egyszer: a nemzeti színházban nem illik, de nem is szabad szivarozni.

— Hogy a holnapi budai ünnepélyen a pestiek is részt vehessenek, a lánczhíd e nap a közönségnek nyitva fog állani.

Ad vocem lánczhíd eszünkbe jut valami, mire a városi rendőrséget figyelmeztetnünk kell. A közlekedés Buda és Pest közt még soha sem volt olly rossz, mint most. Máskor a legnagyobb téiben is pénzért és gorombaságért — az az: a pénzt adtuk s a gorombaságot kaptuk — csak átkelhettünk a Dunán; most azonban a hajósok közt teljes anarchia uralkodik, rendőrségnek csak nyoma sincs. Nem elég, hogy nappal a legszegényebb is zsarolásoknak van kitéve és hogy a part legalkalmatlanabb részén szinte nyaktörve kell le- és felmászni, de este már 9 óra tájban drága pénzen sem kapható már csolnak, a hajósok kizsarlott nagy napi keresetükkal alkonyatkor eltakarodnak, még csak órhajót sem hagyva helyben, s kinek kedve van, átúszhatik a Dunán. Két illy nagy város közt még soha és sehol sem volt a hatóság e fontos tekintetben ennyire hanyag. Hajóhidunknál még semmi készületet sem látunk, s így élhetünk azon szép reményben, hogy még sokáig fog virulni e szép rendtelenség, mellyért a hajósok mind a két városi hatóságnak köszönetet készülnék szavazni.

A „Közlöny“ szerint Debreczenből majus 28. indított az olasz legio néhány százada az erdélyi oláh lázadók ellen.

— A debreczeni „Marcius tizenötödike“ szerint Perczel Mórész tábornok a vezérségről lemondott.

— Szerkesztőségünkhöz sérült honvédek számára Zofcsák Paulina k. a egy csomó tépést, Zanik Juliána k. a. pedig 1 pftot küldtek.

Sziklay Francziska asszonyságtól 16 ümög és 12 gatyá adatott a pesti hadi térparancsnokságnak.

S z á z,
órnagy s térparancsnok.

A pesti reformált izraeliták a f. hó 27-én tartott függetlenségi ünnepély alkalmával a Budavár ostrománál megsebesült honvédek javára 115 pftot gyűjtöttek.

Ezen öszletet nekem kézbesítvén, én azt az országos főápolónő Meszlényi-Kossuth 'Su'sánná asszonynak általadtam.

Isten áldása szálljon a nemes adakozókra!
Pesten, majus 31-én 1849.

Irányi Dániel,
t. h. kormánybiztos.

Molnár János mérnök ur kérétek, hogy Rév-Komáromban az alóllrt lakásán sziveskedjék megjelenni, részint újabb tárgyak, részint az alóllrt régebbi kötelezettségei tárgyábani értekezés végett. —

Kelt Komáromban, majus 30-kán 1849.

Thaly 'Sigmund,
mérnök-alezredes.

HIRDETÉSEK.

3-2

A NÉP BARÁTJA

czimű folyóirat

1849-diki majus és junius havi számai-
ra 40 ezüst krajczárral és juliustól
december végeig 2 ezüst forinttal lehet
előfizetni Pesten a kiadóhivatalban Magyar
Mihály könyvárusnál a ferencziek terén 410-
dik szám alatt (az egyetem- és kalap-utca sar-
kán) és vidéken minden álladalmi postahivatal-
nál. —

3-3

Megjelent s 1 pftért kapható Pesten Eggen-
berger, Debreczenben Telegdi és Csáthi urak
könyvkereskedésükben, ugy szinte Kecskeméten
kiadó Sziládi Károly könyvnyomtatónál, k. k. ha-
lasi ref. lelkész Sziládi Lászlónak következő czi-
mű munkája:

Különbéle viszonyokra vonatkozó papi dolgozatok.

1-ső füzet. Nagy 8-adrétben 12 iv. Sajtó alatt
van ugyanazon szerzőtől:

Papi dolgozatok gyűjteményekre.

ELADÓ:

Egy 7 éves szürke, egy 3 és fél éves barna-
pej és egy 7 és fél éves világospej ló, a két első nyer-
ges vagy hadi lóul is használható; továbbá egy al-
földi csinos új paraszt-kocsi, azonnal szabadkéz-
ből eladandók. Értekezhetni Országuton, 556. sz
a., Fülöp Jánosnál.

2-2

Szemere Bertalan miniszterelnök urnak hiva-
talos és magán írásai, magyar, német, latin,
angol, olasz nyelveken szerkesztett több darab
válogatott könyvei, nagy mennyiségű porcellán,
üveg és réz edényei, mellyek 8 darab kisebb-na-
gyobb ládába voltak bepakolva, az ellenség fő-
vezére által elfoglaltatván, Budán a katonai fő-
parancsnoki irodában tartattak, hol azok Budavár
bevétele alkalmával azon hiedelemből, hogy azok
az ellenség hátrahagyott vagyoni légyenek,
feltöretvén, a bennük volt fent érintett vagyonok
elkallódtak; így mindenki, ki a fen elősoroltak
közül egynek vagy másnak birtokába jött,
felszólittatik, miszerint azt a tisztelt urnak
Budán a Batthyány-házban szállásán tartózkodó
cselédjeinek adja át, a tisztelt urtól méltó meg-
jutalmaztatását várván, ellenkező esetben a köz-
hírré tett kormánybiztosi rendelt súlya alá fogván
csni. Kelt Pesten majus 29. 1849.

Idősb Miklós Ferencz.

3-2

Egy hat változatú új orgona jutalmas áron
eladandó Bakos Károly orgonakészítőnél Czeg-
lédén.

Nemzeti színház.

Pest, szombat, junius 2-kán, 1849.

MACBETH.

Nagy opera 4 szakaszban. Zenéjét írta Verdi,
olaszból fordította Egressi B.

A harmadik felvonásban előfordulandó Silphid-
tánczot szerzette Campilli, előadják: Kurz Anto-
nia, Sári Fáni, és Grafmayer Josepha,
tánczkarkisérlettel.

Rendező: Szerdahelyi.

Személyek:

Duncan, Scothon királya	—	* * *
Macbeth, Duncan hadsere-	—	Reina.
Banco,) gének vezére	—	Kőszeghi.
Lady Macbeth, Macbeth neje	—	Schodelné.
Lady Macbeth udvarhölgye	—	Éder Luiza.
Macduff, scot nemes, Fiff ura	—	Bognár.
Malcolm, Duncan fia	—	Hubenai J.
Fleance, Banco fia	—	Róka Jani.
Macbeth szolgája	—	Mezei.
Orvos	—	Udvarhelyi.
Gyilkos	—	Kóvács.
Banco szelleme	—	* * *
		(Sopronyi.
Hírnökök	—	(Gózon.
		(Boldog.

Boszorkányok. Király követi. Scot nemesek és
menekvők. Fegyvernők. Harcosok. Légtüne-
mények. Apródok. Jelenségek. Szellemkirályok.
Történethely: Scothon, nagy részben Macbeth
palotája; a negyedik szakaszban Angolhon és
Scotthon határszéle.

Kezdete 7 óraker, vége 10-kor.